

הממונה על הגבלים עסקיים אוסר על הנחות נאמנות ומטיל עיצומים על מנהלים

ביום 21 בדצמבר 2015, הכריז הממונה על הגבלים עסקיים על חברת נמל אשדוד בע"מ ("נמל אשדוד") כבעלת מונופולין בפריקת רכבים שמקורם בארה"ב ובאירופה באמצעות אניות גלנוע בכל אחד משלושת קווי הספנות – קו ה-EuroMad, קו ה-Neptune והקו האדריאטי, בנמלי הים התיכון.

בנוסף, קבע הממונה על הגבלים עסקיים כי נמל אשדוד ניצלה לרעה את מעמדה המונופוליסטי בפריקת רכבים כאמור, על ידי הסכמים שנחתמו עם יבואני הרכב בישראל, לפיהם היבואנים יקבלו הנחות רטרואקטיביות בדמי הניטול המפוקחים, בדמי האחסנה בנמל או בשניהם יחד, ביחס לרכבים המיובאים על ידם דרך נמל אשדוד, אם יעמדו ביעד שנקבע עבור כל יבואן באופן פרטני.

לאור האמור לעיל, החליט הממונה על הגבלים עסקיים להטיל עיצום כספי על נמל אשדוד בגובה של 9 מיליון ש"ח. בנוסף, החליט הממונה על הגבלים עסקיים להטיל בפעם הראשונה עיצומים כספיים על נושאי משרה בנמל אשדוד, מנכ"ל נמל אשדוד ומנכ"ל לקוחות בנמל אשדוד, אשר היו מעורבים באופן אישי וישיר בהפרה הנטענת. שיעור העיצום הכספי שהושת על כל אחד מהם הוא 20,000 ש"ח.

לקביעה של הממונה על הגבלים עסקיים חשיבות כפולה: ראשית, הקביעה מסבירה מהן הנחות נאמנות והנחות מטרה, אשר בעל מונופולין צריך להימנע מהן; שנית, הממונה השית עיצומים אישיים על נושאי משרה תוך קביעת אמות מידה מתי יושתו עיצומים על יחידים.

בשנים 2010-2014 הגיעה נמל אשדוד להסכמים פרטניים עם מרבית יבואני הרכב בישראל, לפיהם לכל יבואן נקבע יעד פריקה שנתי המבוסס על היקף היבוא הצפוי בשנה שאליה מתייחס ההסכם, בהסתמך על נתוני יבוא של שנים קודמות והערכה לצפי יבוא של רכבים בשנה אליה מתייחס היעד. ככל שאותו יבואן הגיע ליעד הפריקה שנקבע לו הוא היה זכאי להנחה רטרואקטיבית על כלל הרכבים המיובאים על ידו דרך נמל אשדוד. הממונה על הגבלים עסקיים מצא כי יעד הפריקה הממוצע שזיכה את היבואנים בהנחה רטרואקטיבית עלה על 85% ולפיכך נוצר ליבואני הרכב תמריץ ברור לפרוק את כל הרכבים בנמל אשדוד על מנת לזכות בהנחה הרטרואקטיבית. מערך הנחות זה, אשר נתפס על ידי הממונה על הגבלים עסקיים כהנחת נאמנות אסורה, יצר חסם בפני נמל חיפה, שכן

ליבואנים לא השתלם להסיט חלק מפעילות פריקת הרכבים לנמל חיפה ולהסתכן באובדן ההנחה הרטרואקטיבית. בכדי שנמל חיפה יוכל להסיט פריקת רכבים מנמל אשדוד חייב היה נמל חיפה לפצות כל יבואן על הפסד ההנחה הרטרואקטיבית. בכך יצרה נמל אשדוד מבנה הנחות אשר חוסם תחרות מצד נמל חיפה ופגעה בחופש הבחירה של היבואנים.

הממונה על הגבלים עסקיים קבע כי מדובר על פרקטיקה של מתן הנחות נאמנות או הנחות מטרה על ידי נמל אשדוד, אשר מהווה ניצול מעמד לרעה לפי סעיף 29א לחוק ההגבלים העסקיים, התשמ"ח-1988. בפועל מדובר במבנה הנחות, אשר כונה על ידי רשות הגבלים עסקיים בשנים האחרונות כ"קשירה טורפנית". בהתאם לגישתה של רשות הגבלים עסקיים כפי שבאה לידי ביטוי בשנים האחרונות, על בעל מונופולין אסור לקבוע הנחות אשר מקיימות שני תנאים כאחד: (1) ההנחות ניתנות באופן פרטני לכל לקוח בהתאם להיקף הרכישה שלו; (2) כנגד עמידה ביעד פרטני ניתנת הנחה רטרואקטיבית או בונוס או הטבה חד פעמיים.

לאור האמור לעיל, החליט הממונה על הגבלים עסקיים להטיל עיצומים כספיים הן על נמל אשדוד והן על בכירים בנמל אשדוד שהיו מעורבים באופן אישי וישיר בפעילות האמורה. בהחלטתו בנוגע להטלת עיצומים על נושאי משרה, קובע הממונה על הגבלים עסקיים כי הרשות תבחר להטיל עיצומים כספיים על יחידים רק מקום בו ההפרה הקימה פוטנציאל לפגיעה של ממש בתחרות וניתן לעמוד בצורה ברורה על זהות היחידים שביצעו את ההפרה או שאחראים לביצועה מטעם התאגיד.

לנוחותכם, מצורפת [החלטת הממונה על הגבלים עסקיים](#).

מובהר בזה, כי האמור לעיל אינו אלא תמצית החלטת הממונה על הגבלים עסקיים ואין לראות בו חוות דעת או ייעוץ משפטי. בכל הנוגע לבחינת השלכות החלטת הממונה על הגבלים עסקיים על מקרה ספציפי יש לפנות לקבלת ייעוץ משפטי הנוגע לעניין עצמו.

MEITAR LIQUORNIK GEVA LESHEM TAL

ISRAEL'S LEADING
INTERNATIONAL
LAW FIRM

16 Abba Hillel Rd. Ramat Gan 5250608, Israel
Tel. 972 3 610 3100 Fax. 972 3 610 3111
Email. meitar@meitar.com